

Stíhání

Policie požádala o vydání poslanců ANO Andreje Babiše a Jaroslava Faltýnka kvůli kauze Čapí hnízdo.

UDÁLOSTI

str. 2

Televizní koláče slaví dvacet let

Elektronické měření televizní sledovanosti, které má zásadní vliv na cenu reklamy, se od ledna zásadně promění.

TÉMA

str. 6-7

↗ CZK/EUR • 26,160/0,000 Kč
↗ CZK/USD • 22,297/+0,004 Kč
↘ PX • 1029,87/-0,39%
↗ EURO STOXX 50 • 3430,42/-1,10%
↗ ZLATO • 1284,40\$/+1,05%

KOMENTÁŘ: SEZNAM: NEŘÍDÍM, CO NEZNÁM / str. 8

Krátce

Deloitte se přestěhuje k Pentě za hlavní nádraží

Skupina Penta dohoda jednu z největších letošních transakcí na pražském kancelářském trhu. Do nového administrativního centra, které postaví za hlavním nádražím, se přestěhuje tuzemská centrála poradenské firmy Deloitte. **str. 3**

Vítkovice chtějí odstavovat elektrárny

Společnost Vítkovice Heavy Machinery podepsala s britskou firmou TSP Engineering dohodu o spolupráci v oboru ukončování provozu jaderných elektráren a dodávek pro obranný průmysl. Objem by měl za pět let dosáhnout 3,5 miliardy korun. **str. 4**

Flixbus vstupuje na vnitrostátní linky

Autobusové linky německého dopravce Flixbus propojí od příštího týdne 17 českých měst. Nejfrekventovanější bude trasa Praha-Brno. Flixbus se tak střetne s českou konkurencí, především Regiojetem Radima Jančury. **str. 5**

Škoda skončila jednání s Indý o výrobě aut

Vize společné výroby malého vozu automobilek Škoda Auto a indické Tata Motors padla. Firmy se shodly, že jejich spolupráce by v tuto chvíli nebyla výhodná. **str. 5**

České banky poslaly matkám 31 miliard

Zahraníční vlastníci šesti největších domácích finančních domů si z jejich loňských zisků v Česku vzali lehce **přes polovinu**, 31 miliard korun. Přitom ještě loni odteklo za hranice kolem **osmdesáti procent** zisku. Více peněz zůstává doma kvůli požadavkům ČNB na stále obezřetnější byznys bank, ale i kvůli silícímu úvěrovému trhu. **BYZNYS / str. 4**

Nejvyšší částku odevzdala mateřské Erste Česká spořitelna:

11,4 miliardy korun.

Zápisník
Daniela Nováka

Zbraně do škol

Škoda ukončila jednání s indickou automobilkou Tata o vývoji levného vozu. Automobilky nenašly dostatek synergií. Nevyloučily však, že se ke spolupráci zase vrátí. Třeba až přijdou na to, jak do malého vozíčka napasovat i turban.

Pro byznys jako by okurková sezona neexistovala. V realitách pokračuje čilý cvrkot, na internetu přicházejí slevové portály o domény, jiným e-shopům zase krachují akviziční transakce a padají hlavy. Takže pro některé ta okurka přece jen platí. I když je asi hodně hodně kyselá.

V celosvětovém startupovém žebříčku se Brno umístilo nad Prahou. Menší náklady, hodně vysokoškolských, blízko do Rakouska a na Slovensko, líčí lidé z branže důvody, proč je Štatl lepší Práglu. Ale Cajzli už našli způsob, jak se Brnisku alespoň v něčem vyrovnat. Respektive okopírovat jeho největší trumfy. Nový jízdní řád Českých drah počítá s novými nočními spoji na venkov. Vyjždět budou současně. Nebude to nic menšího než slavný rozjezd. V Brně vědí.

V USA vzbudily bouři nevole vitríny se zbraněmi v řetězci Walmart. Tvářily se jako školní pomůcky. V zemi, kde střelba na školách patří k oblíbeným disciplinám, je to citlivé téma. To v Česku by se něco takového stát nemohlo. Zbraně dětičkám by jistě i s podporou ministra vnitra prezentovali jako prostředek sebeobranu proti nájezdníkům. Nebo alespoň proti zlínským divočkám.

Protagonisté dne

Marek DOSPIVA

SPOLUJAJITEL SKUPINY PENTA

Penta získala velkého a významného klienta a může tak odstartovat další velký developerský projekt v centru metropole.

str. 3

Martin BEDNARZ

ŠÉF VÍTKOVICE HEAVY MACHINERY

Dohoda s Brity otevírá podniku spolupráci na vyřazování jaderných elektráren a v segmentu strategických ponorek.

str. 4

Pavel STEINER

MAJITEL FLIXBUSU

Německý autobusový dopravce vloží do expanze na české vnitrostátní linky tři miliony eur. Vráť se mu do čtyř roků až pěti let.

str. 5

Policie požádala sněmovnu o vydání Babiše a Faltýnka

Foto: ČTK

HROZBA VYDÁNÍ. Předseda hnutí ANO Andrej Babiš a jeho první místopředseda Jaroslav Faltýnek budou v případě zbavení imunity čelit policejnímu vyšetřování v kauze Čapí hnízdo.

■ **Žádost policie souvisí s kauzou dotací pro farmu Čapí hnízdo.**

Policie požádala Poslaneckou sněmovnu o vydání Andreje Babiše a Jaroslava Faltýnka (oba ANO) k trestnímu stíhání. Na Twitteru to uvedl předseda sněmovny Jan Hamáček (ČSSD). Mluví pražského městského státního zastupitelství Štěpánka Zenklová řekla, že žádost souvisí s kauzou dotací na farmu Čapí hnízdo.

Sněmovní mandátový a imunitní výbor se má žádosti zabývat 18. srpna, vyplývá z pozvánky na jednání. Faltýnek serveru Seznam Zprávy řekl, že o žádosti policie ví.

„Včera jsem obdržel od policie žádost o udělení souhlasu s trestním stíháním dvou poslanců, a to poslance A. Babiše a poslance J. Faltýnka,“ napsal Hamáček. „V té žádosti je uveden i důvod, ale já nejsem oprávněn

„Nejsem oprávněn obsah žádosti policie komentovat, protože s obsahem se musí nejprve seznámit členové mandátového a imunitního výboru,“ řekl Jan Hamáček.

obsah té žádosti komentovat, protože s obsahem se musí nejprve seznámit členové mandátového a imunitního výboru,“ dodal. Potvrdil také, že sněmovna by se měla žádosti zabývat na své nejbližší schůzi, která začne v úterý 5. září.

Zenklová doplnila, že v případě zatím nebyl nikdo obviněn. Předseda poslaneckého klubu ANO Faltýnek pro Seznam Zprávy uvedl, že o žádosti policie ví a vydání se nebude bránit.

Babiš čelí v souvislosti s Čapím hnízdem od sklonku roku 2015 trestnímu oznámení. Farma patřila do přelomu let 2007 a 2008 do Babišova Agrofertu. Poté změnila formu vlastnictví, a nebylo tak možné dohledat jejího majitele.

Díky změně dosáhla na padesátimilionovou evropskou dotaci. Po několika letech, kdy dodržovala dotační podmínku, se vrátila mezi firmy Agrofertu. Babiš na mimořádné schůzi sněmovny svolané z popudu opozice řekl, že v době získání dotace vlastnil farmu jeho dvě dospělé děti a bratr jeho partnerky. /ČTK/ [Sledujte E15.cz](https://www.e15.cz)

twitter.com/e15news

JAN HAMÁČEK:

Dnes jsem obdržel od policie žádost o udělení souhlasu s trestním stíháním dvou poslanců, a to poslance A. Babiše a poslance J. Faltýnka.

Krátce

Za zkresení posudku padla podmínka

Za úmyslné hrubé zkresení posudku ve prospěch lobbisty Romana Janouška uložil soud bývalému dopravnímu znalci Jiřímu Dolečkovi podmíněný trest vězení v délce 18 měsíců.

ODS láká voliče na filmy

Občanští demokraté budou v srpnu objíždět města s letním kinem. Novou kampaň představil místopředseda strany Zbyněk Stanjura. Dodal, že přímá komunikace s lidmi je pro ODS nejsilnější zbraní pro podzimní parlamentní volby.

ČSSD vyhlásila válku levné práci

Sociální demokracie zahájila v inzertech a na billboardech kampaň s heslem Když bohatne země, musí bohatnout i lidé. Podle volebního lídra ČSSD Lubomíra Zaorálka bude hlavním sdělením to, že aktuálně nejsilnější vládní strana vyhlásí „válku levné práci“, která devastuje životy.

Exekucí na důchod dál přibývá

V Česku přibývá exekucí na důchod. Podle České správy sociálního zabezpečení je na konci června mělo kvůli dluhům bezmála 88 tisíc lidí. Bylo jich tak skoro o tři tisíce více než na konci loňska. Od roku 2009 se počet téměř zdvojnásobil. /čtk/

ZATÍM PRAZDNÁ PLOCHA. V prostoru mezi kolejíštěm hlavního nádraží a Italskou ulicí vyroste v nejbližších měsících komplex budov s administrativní i obytnou funkcí.

Deloitte se přestěhuje k Pentě za hlavní nádraží

■ Skupina Penta přilákáním velkého nájemce v podobě poradenské společnosti Deloitte odstartovala další developerský projekt. Stavět bude v Praze přímo za hlavním nádražím.

Daniel Novák

Skupině Penta se podařilo dohodnout jednu z největších letošních transakcí na pražském kancelářském trhu. Do nového administrativního centra, které postaví za hlav-

ním nádražím u Churchillova náměstí, se podle informací deníku E15 přestěhuje tuzemská centrála poradenské společnosti Deloitte.

„Dostavbu projektu plánujeme na začátek roku 2019. Evidujeme zájem různých společností, ale do podpisu smluv nemůžeme nic komentovat,“ řekl mluvčí Penty Ivo Mravinac.

Podobně se vyjádřili i konzultanti. „Stěhovat se budeme, ale další informace zatím nechceme poskytovat,“ sdělila zástupkyně Deloitte Anna Chocholatá.

Lukrativní pozemek za nádražím získala Penta loni.

Ve společném podniku se skupinou miliardáře Marka Dospívy je ještě projektantská společnost Sudop a Česká dráha. Kromě kanceláří vzniknou za sedmým nástupišťem „hlaváku“ také byty.

Vzhledem k tomu, že nájmy firmy podepisují nejméně na pět let, bude se hodnota kontraktu s Pentou při současných poplatcích za kanceláře pohybovat ve stovkách milionů korun.

Poradci z Deloitte řešili stěhování od loňského roku. V současnosti sídlí v kancelářské budově Nil House v Praze 8. Pronajímají si tam kolem devíti tisíc metrů čtve-

rečních. Stěhování původně zvažovali rovněž konkurenti z KPMG. Ti se ale nakonec rozhodli zůstat ve stávajícím sídle u hotelu Hilton.

Pro Pentu bude kontrakt s Deloitte znamenat úspěšný start dalšího developerského projektu. Prvním velkým kancelářským projektem Marka Dospívy a jeho společníků v centru metropole byl administrativní komplex Florentinum. Také jeho výstavbu Penta odstartovala přilákáním velké poradenské firmy, a sice EY. Další kanceláře buduje developer v rámci projektu Waltrovka v Jinonicích.

SLEDUJ PŘÍMÉ PŘENOSY VŠECH ZÁPASŮ HET LIGY NA *iSport.cz*

„DÁVEJ!“

iSport.cz VŽDY V PRVNÍ ŘADĚ

Matkám českých bank vystačí nižší dividendy

■ Do zahraničí letos odplynulo na dividendách 31 miliard korun, o čtvrtinu méně než loni.

Jaroslav Bukovský

Tuzemské banky loni svým zahraničním matkám vyděly nejmenší od roku 2013. Šestice největších domácích bank poslala svým přespolním vlastníkům na dividendách kolem 31 miliard korun, meziročně zhruba o čtvrtinu méně. Více peněz zůstává v tuzemsku kvůli požadavkům České národní banky na stále obezřetnější byznys, ale také kvůli silici-

mu úvěrovému trhu. Zahraniční matky si z loňských zisků v Česku uzmuly lehce přes polovinu výdělku. Ještě loni odteklo za hranice kolem osmdesáti procent zisků velké šestky. Nejvýrazněji letos ubrala belgická KBC. Zatímco loni získala na dividendě necelých patnáct miliard, letos je to takřka o pět miliard méně.

Zhruba o třetinu klesl objem dividend Komerční banky francouzské Sociétés Générales. Největším plátcem je letos Česká spořitelna.

Ačkoli odvod vídeňské Erste o více než miliardu klesl, s výplatou přesahující jedenáct miliard korun byla loni pro zahraniční finančníky nejvýnosnějším českým soustem. „ČNB po komerčních bankách požaduje vyšší kapitálový polštář na krytí rizik,“ říká portfolio manažer Consequ Martin Pavlík.

Čtyři největší banky musejí udržovat zvláštní podíl kapitálu navíc, další zpřísnění podmínek vyžadující větší porci kapitálu potřebného pro byznys má přijít v polovině příštího roku.

„Některé banky, například Komerční banka, mají kapitálové rezervy hodně blízko budoucí požadované úrovně kapitálových rezerv, takže nemohou vyplácet na dividendě víc, než kolik skutečně vydělají,“ dodává analytik BH Securities Martin Vlček.

Rekordním obdobím byl pro zahraniční vlastníky rok 2014, kdy na dividendách dostali přes 54 miliard korun.

Zahraniční matky šestice největších českých bank si letos oproti loňsku vyplatily o **10 miliard korun méně.**

Výše dividend, které banky vyplatily svým zahraničním matkám (v miliardách korun)

	ze zisku 2015	ze zisku 2016
Česká spořitelna	12,70	11,40
ČSOB	14,78	10,15
Komerční banka	7,10	4,60
Moneta	4,50	2,80
Raiffeisenbank	1,52	1,56
UniCredit	0,00	0,00
celkem	40,60	30,51

Pramen: zprávy bank

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 10. 8. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,57
Čína	1	3,352
Dánsko	1	3,517
EMU	1	26,16
Chorvatsko	1	3,535
Japonsko	100	20,314
Kanada	1	17,535
Maďarsko	100	8,566
Norsko	1	2,802
Polsko	1	6,124
Rusko	100	37,211
Švédsko	1	2,734
Švýcarsko	1	23,069
Turecko	1	6,308
USA	1	22,297
Velká Británie	1	28,966

Akcie na pražské burze

10. 8. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	93,80	0,16
ČEZ	412,70	-0,15
Erste Bank	933,40	-1,69
Fortuna	147,60	1,10
Kofola	407,60	-0,24
KB	1003,00	1,34
Moneta	76,10	-3,67
O2 CR	279,00	-1,27
Pegas	1019,00	0,59
Philip Mor. ČR	15 350,00	-0,38
TMR	675,00	0,90
Unipetrol	292,90	0,34
VIG	660,00	0,32
Celkový objem (v tisících korun)	615 290	

Vítkovice chtějí s Brity odstavovat jaderné elektrárny

OBJEKT ZÁJMU. Britové zavádějí ponorky třídy Astute s jaderným pohonem (na snímku) a stahují starší plavidla. I těch by se mohla týkat dohoda s Vítkovicemi.

Společnost Vítkovice Heavy Machinery podepsala s britskou firmou TSP Engineering dohodu o spolupráci v oboru decommissioningu. Zahrnuje činnosti a produkty spojené s řízeným ukončováním provozu jaderných elektráren a dodávek pro obranný průmysl. Objem by měl za pět let dosáhnout 3,5 miliardy korun.

„První dodávky zahrnou kontejnery pro přepravu kontaminovaného materiálu v jaderných elektrárnách

odstavovaných ve Velké Británii,“ uvedla mluvčí Vítkovic Eva Kijonková. V obranném průmyslu se firmy soustředí na komponenty pro strategické ponorky.

Podle generálního ředitele VHM Martina Bednarze je decommissioning jaderných bloků strategickou šancí pro budoucnost firmy. „Naši výhodou je uzavřený výrobní cyklus, od ocelárny přes hi-tech kování k finálnímu výrobku, například kontejneru,“ uvedl. /čtk/

Výsledky bank

ČSOB

Čistý zisk skupiny ČSOB v prvním pololetí stoupl meziročně o dvanáct procent na 9,4 miliardy korun. Objem úvěrů ČSOB vzrostl o sedm procent na 653 miliard korun, objem vkladů se zvýšil o čtrnáct procent na 849 miliard korun. **Více E15.cz**

Moneta

Skupině Moneta, dřívější GE Money, klesl v pololetí čistý zisk meziročně o 3,6 procenta na 2,20 miliardy korun. Za druhé čtvrtletí klesl zisk stejným tempem na 1,16 miliardy korun. Objem hypoték, které banka poskytla českým domácnostem, vzrostl v pololetí více než trojnásobně, finanční dům tak na trhu drží čtyřprocentní podíl. Výrazně stoupl také objem splátkových úvěrů malých firem.

Raiffeisenbank

O celou čtvrtinu stoupl v prvním pololetí meziročně čistý zisk Raiffeisenbank, když dosáhl 1,7 miliardy korun. Celková aktiva banky meziročně vzrostla o 27 procent na 362 miliard korun. Objem poskytnutých úvěrů klientům se v pololetí meziročně zvýšil o 8,3 procenta na 220 miliard korun. Růst přitom nastal ve financování domácností i firem. /čtk/

DOPRAVCE BEZ VOZIDEL. FlixBus uplatňuje netradiční byznysový model, ve kterém sám nevlastní autobusy. Ty pro něj provozují jiní dopravci. V Česku je výhradním partnerem Umbrella Coach & Buses, která pro FlixBus vyhradila přes devadesát autobusů.

FlixBus vyzve Jančuru na souboj, vstupuje na vnitrostátní linky

■ Mezi Prahou a Brnem budou jezdit zelené autobusy FlixBusu 28krát denně, z toho bude devatenáct spojů výhradně vnitrostátních.

Jan Šindelář

Německý autobusový dopravce FlixBus zahájí příští týden expanzi na české vnitrostátní linky. Jeho autobusy propojí od 17. srpna sedmnáct českých měst, nejfrekventovanější bude linka Praha-Brno. FlixBus se

tak střetne s českou konkurencí, především Regiojetem Radima Jančury.

„Chtěli bychom se stát nejsilnějším autobusovým dopravcem na českém trhu,“ uvedl šéf české odnože FlixBusu Pavel Prouza.

Mezi Prahou a Brnem budou jezdit zelené busey 28krát denně, z toho bude devatenáct spojů výhradně vnitrostátních, zbytek připadne na mezinárodní linky. Cena

dnes v prodejním systému firmy činí 149 korun.

FlixBus zamíří z Prahy také do Českých Budějovic a Českého Krumlova, Karlových Varů, Liberce, Plzně či Ostravy. Do jeho sítě tak přibudou i města jako Tábor, Písek, Benešov nebo Jihlava.

FlixBus přitom po celé Evropě uplatňuje netradiční byznysový model, ve kterém sama firma nevlastní autobusy, ty pro

ni provozují jiní dopravci. V Česku je výhradním partnerem Umbrella Coach & Buses, která už pro německého dopravce vyhradila přes devadesát autobusů.

Do tuzemské expanze FlixBus podle svého majitele Pavla Steinera investoval zhruba tři miliony eur. Počítá přitom s návratností čtyři roky až pět let. FlixBus zvažuje v tuzemsku i další linky. „Máme otevřenou spolupráci až do 180 autobusů, dnes jsme na polovinu,“ řekl Steiner. Vyděří přitom naději, že se na trhu nerozhoří cenová válka. „Konkurence se nebojíme,

je normální součástí trhu. Určitě ale nebudeme nečinně přihlížet. Uděláme vše pro to, abychom i nadále byli pro zákazníky v Česku jedničkou s největším rozsahem služeb a spojení za nejvýhodnější ceny,“ uvedl mluvčí RegioJetu Aleš Ondrůj.

RegioJet podnikatele Radima Jančury se přitom ocitl v nezvyklé situaci. Dosud působil jako dravec, který dobývá linky a vytlačuje soupeře, nyní bude muset čelit zahraniční konkurenci.

FlixBus vznikl v roce 2013 v Mnichově v reakci na liberalizaci německého trhu dálkové dopravy. Dnes provozuje 200 tisíc spojů denně, kromě mezinárodních linek zatím vybudoval národní síť v Německu, Rakousku, Francii, Itálii, Nizozemsku, Dánsku a Chorvatsku. Součástí expanze do českých zemí je i založení dceřiné firmy. **Vice E15.cz**

FlixBus vložil do tuzemské expanze zhruba **3** miliony eur. Počítá s návratností čtyř až pěti let.

Škoda skončila jednání s Indym o výrobě aut

Vize o společné výrobě malého vozu v rámci strategické spolupráce české automobilky Škoda Auto s indickým výrobcem Tata Motors padla. Firmy se shodly, že nemohou uskutečnit technické ani ekonomické synergie v požadovaném rozsahu. Nevykloučily ale možnost budoucí spolupráce.

Automobilky jednaly o možné spolupráci od března, přičemž Škoda zastupovala celý koncern Volkswagen.

Octavií se prodalo méně, superbů více

Automobilka Škoda Auto zvýšila v červenci meziročně své dodávky zákazníkům o čtyři procenta na 87 tisíc vozů. Nejprodávanejších octavií Škoda v červenci dodala 29,6 tisíce, meziročně o 8,1 procenta méně. Prodej superbů vzrostl o 18,2 procenta, bylo jich 11,2 tisíce.

Výsledkem měl být společný malý levný vůz o velikosti fabie označovaný A0 Entry. Ten by se uplatnil na indickém trhu a v dalších rychle rostoucích teritoriích. Škoda již v Indii vyrábí přizpůsobený model Rapid a modely Yeti, Octavia a Superb.

Tata Motors je největší indickou automobilkou s tržbami kolem 42 miliard dolarů ročně. Proslula výrobou nejlevnějšího auta světa nazvaného Nano. /čtk/

Krátce

Distributor léčiv Phoenix zvýšil zisk i tržby

Firma Phoenix lékárenský velkoobchod ve finančním roce, jenž trval od loňského února do konce letošního ledna, zvýšila meziročně zisk o téměř 86 procent na 259 milionů korun. Tržby stouply o 5,2 procenta na 24,1 miliardy.

Pepa.cz se přesune na doménu Klido.cz

Slevový portál Pepa.cz se po sporu společníků přestěhuje na doménu Klido.cz. Dočasnou doménu Poby-

tov.cz využívat nebude. Ve sporu padlo několik trestních oznámení, jednatelé společnosti se obviňují z vyvádění peněz.

Nejčtenější je Blesk

Nejčtenějším deníkem byl v prvním pololetí opět Blesk s 986 tisíci čtenářů, což představuje pokles o čtrnáct tisíc čtenářů proti prvnímu letošnímu čtvrtletí. Následuje Deník MfD s čteností 587 tisíc lidí, což je o osmnáct tisíc čtenářů méně. Výsledky Mediaprojektů oznámila Unie vydavatelů. /čtk/

Televizní koláče slaví dvacet let

■ Televizní a reklamní průmysl se bez něj neobejde. Řeč je o měření sledovanosti, které má zásadní vliv na **cenu reklamy** odvysílané během relace. Ta může v nejsledovanějších momentech dosáhnout až milionů korun za půl minuty. **Od ledna příštího roku se metoda měření po dvaceti letech využívání peoplemetrů výrazně vylepší.**

Asi nejznámějším propagátorem sledovanosti byl bývalý ředitel komerční televize Nova a posléze i senátor a europoslanec Vladimír Železný, který pravidelně v pořadu Volejte řediteli mával pověstnými „koláči“, tedy grafy s počty diváků a údaji o tom, kolik lidí v daný den sledovalo kterou televizní stanici.

Měl k tomu pádný důvod – komerční televize žily a žijí z odvysílané reklamy, značné zisky z ní měla ještě v minulém desetiletí i veřejnoprávní Česká televize. Snahy změřit cenu reklamního spotu – tedy počet diváků, kteří jej sledují – tak byly jednou z hlavních tendencí rozvíjejícího se televizního trhu v devadesátých letech. Elektronické měření sledovanosti přes takzvané peoplemetry v Česku začalo před 20 lety, v červnu 1997.

NEJDŘÍV BYLY NOTÝSKY

Do té doby vycházely televizní stanice v Česku z takzvaných „deníčkových“ průzkumů, kdy lidé ručně zaznamenávali, na co se v průběhu dne dívali. Zapisovali nejen pořady, které viděli, ale i jejich hodnocení na stupnici od jedné do deseti. Tento způsob zjišťování sledovanosti se začal v tehdejší Československu vyvíjet na konci šedesátých let, kdy ovšem v době socialismu vysílal jediný subjekt – Československá televize, neboť komerční televize Nova a Prima začaly vysílat až v první polovině devadesátých let.

„V porovnání výsledků obou výzkumů byly pochopitelně rozdíly, při deklarované deníčkové sledovanosti byly například zřejmé tendence stylizovat se do role „kultur-

nějších“ diváků, například nepříznávání „pokleslejší zábavy“ a podobně,“ říká Vlasta Roškotová, šéfka Asociace televizních organizací sdružující největší stanice.

TAJEMNÉ PEOPLEMETRY

Měření televizní sledovanosti provází pověst jistého tajemna – jen málokdo zná někoho, kdo by peoplemetr doma měl. Podle údajů ATO se ale za posledních patnáct let s tímto přístrojem setkal každý pětistý obyvatel ČR. „Pravděpodobnost, že někoho takového znáte, je malá. Pravděpodobnost, že zavedete řeč na peoplemetry, je ještě nižší. Mimo jiné i proto, že informace o zapojení domácností do výzkumu je důvěrná,“ píše autoři výstavy, kterou k dvacátému výročí nástupu tohoto způsobu měření uspořádalo Národní technické muzeum.

Od ledna příštího roku nastane další revoluce. S nástupem mobilních zařízení v posledních letech totiž velká část společnosti začala sledovat pořady či videa přes mobilní zařízení, jako jsou mobily či tablety. Údaje o této sledovanosti ale dosud televizní stanice k dispozici neměly, protože to technicky neuměly zařadit. To se ale změní.

KOMPLEXNĚJŠÍ ZÁBĚR

„Projekt crossplatformního elektronického měření sledovanosti a konzumace obsahu pro léta 2018–2022 reaguje na výrazné technologické změny i změny diváckého chování v současné digitální éře,“ upřesňuje Roškotová. „Tradiční vysílání zůstává nadále silné, zároveň ale rostou on-line aktivity, mění se způsob sledování televize i jiného videoobsahu. Nové elektronické měření bude rozšířeno o měření televizního obsahu šířeného prostřednictvím internetu, a to na různých koncových zařízeních a platformách,“ dodává.

Nový způsob měření vyhlíží i tuzemské televize. „Český mediální trh má naštěstí dobrý systém měření a bude jej mít i v následujících letech, pro která bude příznačný přesun diváků od obrazovkám televizorů k obrazovkám chytrých telefonů, tabletů a dalších technologií,“ uvedl pro výstavu v Národním technickém muzeu šéf ČT Petr Dvořák.

1850

domácností má ve svých domovech nainstalován peoplemetr

25%

panelu domácností se ročně obmění

9

tisíc domácností se každý rok zúčastní kontinuálního výzkumu, který mapuje změny v charakteristikách české televizní populace. Od roku 2018 bude vzorek výzkumu navýšen na 12 tisíc domácností ročně.

Foto: EFS Dušan Kůtner, ctk, profimedia.cz

Téma připravil

Dušan Kůtner

Nejsledovanější pořady mezi lety 1997–2017 (v milionech diváků)

Miss desetiletí	1.	Nova	12. 10. 1997	5,44
Olympijské studio XVIII. ZOH	2.	ČT1	23. 2. 1998	5,08
Novoty	3.	Nova	1. 11. 1998	4,96
Pět let s vámi	4.	Nova	4. 2. 1999	4,94
Silvestr 2000 – 4. část	5.	Nova	31. 12. 2000	4,90
Česko–Finsko (2. finále MS)	6.	Nova	16. 5. 1999	4,88
Televizní noviny	7.	Nova	1. 1. 2001	4,80
Český slavík	8.	Nova	12. 12. 1998	4,71
Tři oříšky pro Popelku	9.	Nova	1. 1. 1998	4,65
Co v Silvestru 1998 nebylo	10.	Nova	30. 1. 1999	4,65

Nejsledovanější pořady mezi lety 2012–2017

Pravý rytíř	1.	ČT1	24. 12. 2016	3,05
Tři oříšky pro Popelku	2.	ČT1	24. 12. 2016	2,92
Dvanáct měsíčků	3.	ČT1	24. 12. 2012	2,65
Korunní princ	4.	ČT1	24. 12. 2015	2,58
Televizní noviny	5.	Nova	1. 1. 2012	2,57
Duch nad zlato	6.	ČT1	24. 12. 2013	2,50
Česko–Slovensko (ZOH)	7.	ČT Sport	18. 2. 2014	2,47
Policie Modrava	8.	Nova	24. 5. 2015	2,43
Čertova nevěsta	9.	Nova	4. 2. 2012	2,42
Česko–Finsko (čtvrtfinále MS)	10.	ČT Sport	14. 5. 2015	2,39

Pramen ATO - Nielsen Admosphere

98,47

procenta lidí, kteří měli zapnutou televizi, sledovalo přenos první třetiny olympijského hokejového finále **ČR–Rusko**, vysílaného v nedělní ráno **22. února 1998**.

AKTUÁLNÍ MODEL.
Takto vypadá peplemetr, který používá výzkumná agentura pro měření sledovanosti poslední čtyři roky.

Vývoj měření sledovanosti v ČR

	1997–2002	2002–2007	2008–2012*	2013–2017	2018–2022
počet lidí s peplemetry	660	1333	1833	1850	1870
počet reportovaných stanic	5	6	23	až 50	až 100
kdo výzkum provádí	TN AGB	Mediaresearch	Mediaresearch	Nielsen Admosphere	Nielsen Admosphere

* nástup zemského digitálního vysílání

Pramen ATO – Nielsen Admosphere

Jak to všechno začalo

Reklama v televizním vysílání se poprvé objevila 1. července 1941, necelých pět let poté, co britská BBC zahájila jako první na světě pravidelné denní vysílání. Americká stanice NBC tehdy odvysílala kratičký, desetivteřinový spot propagující hodinky značky Bulova. Stalo se tak před přímým přenosem jednoho ze zápasů basketbalu, který patří ve Spojených státech k nejpůvodnějším sportům.

Firma i televize nato samozřejmě chtěly zjistit, jak velký dopad reklama měla a zda se vyplatila. Trvalo to ještě několik let. První regulérní výzkum se objevil v roce 1949, kdy American Research Bureau začalo požadovat po domácnostech záznamy o tom, kdy zapnuly a vypnuly televizor, a seznam lidí, kteří se v dané domácnosti na televizi dívali.

Ve stejném roce pak přišla společnost Nielsen s prvním zatím jednoduchým měřicím zařízením, které bylo schopno automaticky sledovat zapínání a vypínání televize a to, na jakou stanici se lidé koukali. Nezbytnou součástí se staly „deničky“, což byly předtištěné televizní programy,

do nichž diváci zapisovali, co sledovali. To bylo pro reklamní průmysl důležité nejen pro statistiku sledovaných programů, ale i pro zjištění věkových kategorií diváků. První elektronické měření současného typu se však na scénu dostalo až v sedmdesátých letech, v Česku pak nastoupilo v červnu 1997.

Tvář dne

„Pokud na Pchjongjang v odvetě zaútočíme plnými jadernými silami, nezbude z KLR nic. Netrvalo by to ani 15 minut,

řekl generál amerického letectva ve výslužbě
Thomas McInerney

Foto profimedia.cz

Komentář

Petr Koubský

Seznam: Neřídím, co neznám

Odvolávám, co jsem odvolal, a slibuji, co jsem slíbil... takhle daleko to zase v Seznamu nedotáhli. Prostě jen slíbili, že vyřadí ze svého reklamního systému takzvané dezinformační weby, a o dva dny později to odvolali.

Role zmatkujícího krále, kterou v Pyšné princezně skvěle sehrál Stanislav Neu-

mann, tentokrát připadla výkonnému řediteli Seznamu Michalu Feixovi – ten řekl, že představenstvu firmy o změně neřekl, a kdyby byl býval řekl, včas by mu to zatrhli. Zní to málo pravděpodobně, spíše se dá hádat, že si celé vedení firmy svůj smělý krok rozmyslelo pět minut po dvanácté a pak se prostě muselo něco napsat do tiskové zprávy.

To však není důležité, hoši na Radlické (děvčata v představenstvu nejsou) si to jistě mezi sebou vyřeší. Zajímavější je otázka, který z těch dvou kroků byl vlastně chybný. Odříznout problémové weby od přísunu peněz přes Sklik? Nebo je tam nechat?

Seznam nemá žádný seznam, nevyjmenoval

konkrétní „dezinformační“ weby, použil však formulaci, že jde o takové, jejichž obsah je „v rozporu s fakty, smyšlený, dezinformační či klamavý“, což ale není všechno. Zákaz měly dostat také weby nerespektující zásady novinářské etiky, weby se smyšlenými autory, weby, které vydávají názory a komentáře za zpravodajství.

Koho se to týká? To zpravidla ukáže nejlíp sama potrefená husa, což se také stalo. Za své první rozhodnutí se dočkal Seznam předvídatelné kritiky z obskurnější části české politické scény; za druhé pak sklídl potlesk týchž lidí. Je dobře známo, co má liberální veřejnost na mysli, když je řeč o zdrojích dezinformací: Aeronet, Sputnik

CZ, Protiproud, Parlamentní listy... Jejich příznivci to správně rozpoznali.

Seznam má samozřejmě plné právo neobchodovat s těmi, se kterými obchodovat nechce – obchodní podmínky si může nastavit dle vlastní úvahy. Slovo cenzura, které několikrát padlo, je naprosto nemístné. Seznam nemá moc někomu zakázat publikovat. Popravdě řečeno, vyřazení z Skliku by bylo spíš fekněme hygienickým gestem. Příjmy z inzerce si lze opatřit i jinak a skutečně dezinformační weby na inzerce ani nejsou závislé.

Přesto tu je háček. A je tak velký, že bych doporučoval zatleskat spíše za to druhé rozhodnutí než za první. I s nepřijemným vědomím,

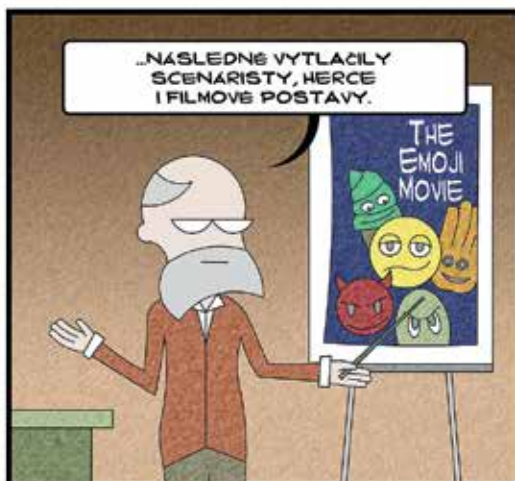
kdo všechno tleská také. Jde o to, že Seznam by nevyhnutelně musel určovat, koho vyřadit a koho ne. Kdo informuje pravdivě a kdo ne. Musel by dokonce posuzovat, kdo „respektuje zásady novinářské etiky“ – tak si to do podmínek sám napsal. Stal by se arbitrem české mediální scény. A dělal by to špatně, protože plnit takovou úlohu dobře je nemožné. Byl by pod stálou palbou, sobě by uškodil a ničemu by nepomohl. Bylo lákavé se do toho pustit, ale bylo moudré z toho vycouvat.

Řídit stát jako firmu vede k potížím, to už víme. Stejně tak ovšem není dobrý nápad provozovat firmu jako stát.

Autor je analytikem IT

NA HOUPAČCE

LuMa

REFLEX

PANNA MARIO

KONEC KLASICKÉ RODINY!
OČIMA JEFIMA FIŠTEJNA

PRÁVĚ V PRODEJI

UVIDÍTE NA
JEDINEČNÉ
VÝSTAVĚ

AUTA
NA NÁPLAVCE

31. 8. – 3. 9. 2017

ŠKODA OCTAVIA RS 245
TROUFNETE SI?

PRAHA | NÁPLAVKA | VSTUP ZDARMA

Indie je bohatá, Indové chudí

■ „O Indii se říká zajímavá věc: země přeskočila průmyslovou revoluci. Skočila rovnou do té IT revoluce,“ říká **indolog Zdeněk Štipl**. A vypráví o špičkovém indickém školství, o dětech ze státních škol, které neumějí číst, o proměnách kastovního systému a všudypřítomné chudobě.

Tereza Zavadilová

EE Když se v populárních seriálech či filmech v poslední době zobrazuje Ind, většinou je pracovníkem call centra či ajťákem. Žije tento obraz jen v popkultuře, nebo existuje takto silně i ve skutečnosti? Také tam jsou speciální školy, které se zaměřují na výuku angličtiny už pro tento byznys. Fenomén to je hlavně ve velkých městech, v Dillí, Bombaji, Bengalúru – to je jihoindické město, které neuvěřitelně dynamicky roste, řada nadnárodních firem tam má sídla, přitékají tam investice. Bengalúru se říká indické Silicon Valley. Tam je call center úplně nejvíc. Fungují především pro Spojené státy a lidí v nich pracuje opravdu hodně. Když Indie spí, oni jsou v práci. Dokonce to už vytváří zajímavý fenomén, že pracovníci call center uzavírají partnerské svazky mezi sebou. Protože oba žijí v noci.

EE Bude z Indie IT velmoc?

To je otázka. Vím o zkušenosti Čechů, jejichž firmy pracovaly s indickými. Vždycky to zpočátku bezvadně funguje. Kolegové z Indie přijedou, dělají tu nějaký softwarový produkt. Pak se produkt pošle někam do Bengalúru, a když se tam Češi po měsíci jedou podívat, zjistí, že se to nikam neposunulo.

EE Ale Indové chtějí na IT stavět, ne?

Ano. Je to taková výkladní skříň toho, jak by se Indie chtěla před světem prezentovat. Třeba jako firma Infosys, která má pobočku i v Brně. To je projekt velmi úspěšných absolventů nejlepších manažerských a IT škol, které v Indii jsou. V osmdesátých letech ji založili z ničeho a vyrostli ve velmi úspěšnou firmu, která sídlí právě v Bengalúru. Normální člověk do kampusu Infosysu nemůže, soudě však podle fotografií na webu to tam vypadá jako v americkém filmu, zaměstnanci jezdí v areálu na elektrokolech, mají úžasné benefity...

EE Do těchto technologických škol se asi nedostane každé dítě z vesnice.

Samozřejmě jsou placené, mezi uchazeči panuje velká konkurence, procházejí tvrdými přijímacími zkouškami. Indický školský systém je třeba reformovat, vzdělávání pořád stojí jen na drilu.

EE Popište školský systém v Indii.

Tricet procent všech stupňů škol zajišťují křesťanské církve, což je pozoruhodné, protože v Indii je 2,3 procenta křesťanů. Ty školy jsou velmi prestižní a až na výjimky sekulární. Pak existují soukromé školy, a kdo má rozum a trochu peněz, snaží se tam své dítě dostat. Státní školy velmi často nestojí za nic. V zapadlejších oblastech je běžné, že učitel nedostává několik měsíců plat. Takže rozprodá pomůcky a živí se soukromými hodinami. A když už přijde do práce, řeší si tam své věci. Do státních bezplatných škol chodí děti těch nejchudších, kterých je v Indii skutečně hodně. Stává se, že dítě třeba po pěti letech školní docházky neumí vůbec číst, základní matematiku...

EE Asi nejsilnějším dojmem pro Evropana v Indii je střet s chudobou. Je to pro Indii vážný problém?

V Indii se chudoba neschová. V Číně je také hodně chudých, ale úřady je často přemísťují na periferie, aby je turista neviděl. V Indii na jedné ulici vidíte extrémně bohaté lidi a vedle lidí bez údu, kteří tam třeba trvale žijí v provizorním přístřešku. A to turista ještě nevidí indický venkov. S trochou nadsázky lze říct, že je Indie bohatá, ale lidé jsou chudí...

EE Čím to je?

Ne že by britští kolonizátoři Indii úplně vydrancovali, ale leccos odvezli a zlikvidovali domácí průmysl, takže když Indie získala roku 1947 nezávislost, zaměřili se indičtí politici na budování těžkého průmyslu, přehrad a velkých průmyslových komplexů. Teď jim to řada lidí vytýká. Vše navíc probíhalo v socialistickém plánování. To má mimo chodem Indie dodnes.

EE Mnozí indiští podnikatelé jsou ale velmi úspěšní, třeba pan Mittal.

Ale řada z nich přesunula své aktivity do zahraničí. Zase to souvisí s historií, s tím, že Indie byla od vyhlášení nezávislosti do devadesátých let uzavřeným socialistickým hospodářstvím. Bránili se západnímu kapitálu a nedůvěřovali soukromému podnikání. Stát házel desítky let i vlastním podnikatelům klacky pod nohy. Když v osmdesátých

tých letech indický podnikatel vyráběl kosmetiku, musel mít jen na novou barvu rtěnky speciální povolení, oběhat několik ministerstev, všude něco rozdat a to kolečko často skončilo až za několik let. Nebo ve strojířské výrobě chtěl něco modernizovat. Než získal podnikatel povolení, stroj už moderní nebyl.

– cítí vypjatý vztah k druhému nejpočetnější náboženské komunitě, k muslimům.

☞ Jak se to projevuje?

V poslední době třeba některé svazové státy přijaly legislativu omezující produkci hovězího masa a zakazující jeho požívání – kráva je posvátná. Indie ale byla donedávna tře-

vatelstvo. Navíc Árijové nebyli jeden národ, ale množství různých národností a kmenů. A tato pestrá a vnitřně nesourodá skupina se začala mísit s místními obyvateli. Základy kastovního systému jsou pravděpodobně položeny na rasovém základě – slovíčko varna totiž znamená barva. Jenže původní rasový

– a to se týká i znásilnění – znečistí to celý její rod. Vypalují se vesnice, ničí čtvrtě...

☞ Odpovídá ekonomická stratifikace kastovní? Jsou bráhmani mezi nejbohatšími a dalité chudí?

Ne. Když se podíváme na dnešní politickou scénu, jedna z nejbohatších politi-

☞ V čem?

U těchto jazyků se absolvent, pokud z něho nebude vědec, uživi tlumočením. To u nás není, peníze se s Indií a v Indii vydělávají v angličtině.

☞ Takže děláte hlavně překlady literatury?

Ano, v této dlouhé české tradici se pokoušíme pokračovat.

☞ Proč je tak důležité překládat literaturu z jazyka do jazyka přímo, a ne přes angličtinu?

Zkreslení je příliš velké. Rozumět jazyku je strašně důležité, a týká se to i studia historie, politiky či ekonomiky dané země. Jazyk je klíč ke dveřím do cizího světa, bez něj bude člověk jen nahlížet klíčovou dírkou a dohadovat se, co za těmi dveřmi asi je.

☞ Jak se člověk stane indologem?

Každý indolog má svůj příběh... Já jsem původním povoláním učitel, i když jsem nikdy neučil. Když mi bylo dvacet, jel jsem jako batůžkář do Indie. Nevěděl jsem nic. Možná proto mě ta země uchvátila. Za tři měsíce jsem tehdy Indii projel celou, pak jsem pracoval v Kalkatě pro řád Matky Terezy jako dobrovolník a poznal Indii hodně zespodu, z ulic, ze slumů, z té smutné reality. Vybral jsem si proto klasický jazyk Indie, který je kromě překládání a akademického bádání mimo Indii nepoužitelný, ale zároveň dává největší vhled do mentality Indů, totiž sanskrt. Té volby nelituju, je to zábava a náplň na celý život.

Celý rozhovor na E15.cz

🗨️ **Jazyk je klíč ke dveřím do cizího světa, bez něj bude člověk jen nahlížet klíčovou dírkou.**

ček, kontroverzní Májavati, která byla několikrát premiérkou státu Uttarpradéš, je dalitka a i nově zvolený indický prezident Rám Náth Kóvind je dalit. Dalité jsou i úspěšní podnikatelé.

☞ Dá se z kasty nějak uniknout?

Je to velmi obtížné. Základem indické společnosti je rodina a rodinné vazby. Člověk, který by byl někde sám, vykořeněný, by byl krajně podezřelý. Indická společnost je však navzdory všem konzervativním rysům nesmírně dynamická, závratným tempem zde roste střední vrstva absorbující jako houba všechny výdobytky moderní doby. Spolu s tím se vyvíjí i kastovní systém.

☞ Muslimové, předpokládám, kasty nemají?

Kasty značně „nakazily“ i monoteistická, principiálně rovnostářská náboženství. Muslimové se obecně vzato dělí na ty, kteří tvrdí, že jsou přímými potomky Peršanů, Turků či Afghánců, kteří do Indie přicházeli od 13. století, a dívají se spatra na ty, kteří konvertovali třeba před čtyřmi generacemi. U křesťanů to je podobné.

☞ Jaká je pozice české indologie ve světové vědě?

Tradici české indologie násilně přerušila normalizace. Je to paradox, protože v době komunistické vlády byly obchodní vztahy Československa a Indie vřelé. Zájem o Indii v české společnosti stále existuje, ale z pohledu studenta je uplatnitelnost vystudovaného indologa minimální. Je to velká nevýhoda třeba ve srovnání se sinologií, japanistikou či koreanistikou.

☞ Indii musí pomáhat turistický ruch, ne?

Ten tak masový není. Indii si vybírá specifický druh turistů, spíše dobrodružnějších. Fenomén batůžkářů z devadesátých let výrazně opadl.

☞ Leckde po světě bují obrozenecské i separatistické tendence, kterých je v Indii tradičně dost. Jak je na tom země s nacionalismem?

V Indii probíhá podobná diskuze jako v Číně: jak se vyrovnat se svým postavením v globálním kontextu. Obě země mají pocit, že jim Západ hodně ublížil, když s nimi přestal počítat jako s velmocemi. Do začátku 19. století zhruba 45 procent celosvětového HDP generovaly Indie a Čína. Za padesát let to bylo jen 10 procent.

V Číně je tato diskuze – kterou řídí komunistická strana – mnohem dál, v Indii je to odlišné, je to demokracie, sekulární stát, zároveň jsou tam napjaté vztahy mezi místními náboženskými skupinami. Majoritní hinduisté – byť to je nepřesné označení, nic jako hinduismus neexistuje, řekněme tedy dominantní domácí náboženství s 80 procenty obyvatel

tím největším vývozcem hovězího na světě. Každou chvíli nějakého chudáka, většinou muslima, zlynčuje zfanatizovaný dav, protože nelegálně prodává či zabíjí krávy. Tento hinduistický nacionalismus je na vzestupu a má i značnou vládní podporu.

☞ Co kastovní systém, jak ovlivňuje kulturní a ekonomický rozvoj Indie?

Vyznat se v kastovním systému je velmi obtížné, v každém regionu je to jinak. Kast je obrovské množství, jsou obrovské množství, jsou čtyři hlavní nadkasty, takzvané varny, to jsou ti známí bráhmani (kněží), kšatrijové (válečníci), vaišjové (obchodníci) a šúdrové (služebníci). Teprve v rámci těchto skupin jsou samotné kasty. Jen v bráhmanské varně se jich rozlišuje několik tisíc. Už v první polovině druhého tisíciletí před naším letopočtem, když do Indie přicházeli Árijové, byli rozděleni do několika skupin. Z nich se později velmi složitým procesem vyvinul kastovní systém.

☞ Jak to osídlení tehdy vlastně vypadalo?

Když Árijové do Indie přicházeli, bylo tam domorodé oby-

základ byl dlouhodobě neudržitelný a proměnil se v jakousi rituální čistotu.

☞ Jak se to projevuje?

Kdo stojí na vrcholu žebříčku, nedělá práci, která ho znečisťuje. Ten, kdo je dole, je velmi, někdy i permanentně znečištěn. U mnoha povolání to trvá dosud. Intelektuál je nahoře, kdo odklízí mrtvoly, dole. Ale třeba i holiči jsou velmi nízkou, protože odstrihávají vlasy a vousy, které jsou nečisté. Rituální čistota se postupně vztáhla i na zrození a kastovní postavení začalo být dědičné.

☞ A co takzvaní nedotknutelní?

Lidé bez kasty, politicky korektním termínem dalité, tvoří necelých dvacet procent populace. Tradiční zákony s nimi vůbec nepočítají. Od 20. století se dožadují svých práv, která jim zajišťuje ústava. Mezi kastovní společností a dality jsou napjaté, nezřídká agresivní vztahy. Stává se, že dalitský mladík začne chodit s dívkou z vyšší kasty, praskne to, takže ho zbijí nebo zabijí, ji často taky. Pro ženu je to ještě horší. Když má poměr s nečistým –

Zdeněk Štipl (41)

Vystudoval indologii na Filozofické fakultě UK v Praze,

kde od roku 2009 vyučuje v Ústavu jižní a centrální Asie. Ve své odborné práci se zabývá klasickým jazykem Indie – sanskrt, nábožensko-vyprávěcí literaturou a křesťanstvím v Indii. Pro česká média pravidelně komentuje aktuální události v Indii spojené zejména s politickým vývojem. Indii navštěvuje od roku 1996, posledních 10 let rovněž jako odborný turistický průvodce.

Toulky po malebné i drsné Korsice

Foto Markéta a Michael Foktovi 3x, shutterstock

■ Tady je zkrátka věčná škoda zůstat na jednom místě. Málokterá lokalita ve Středomoří nabízí tolik různých zážitků a takovou rozmanitost krajiny jako právě Korsika. Moc dobře to vědí všichni, kteří ostrovem putují v nejrůznějších dopravních prostředcích od karavanů po kola.

Markéta a Michael Foktovi

Mají tu ulice, náměstí i domečky se dveřmi a okny. Něco však neseď, a není to jenom fakt, že je všechno asi tak desetkrát zmenšené. Městem, které jako by vypadlo z nějakého fantastického filmu o hobitech a trpaslicích, se prohání jen vítr vanoucí od moře. Kdyby se mezi domky občas nevyonořil udivený turista s fotoaparátem, bylo by tu úplně mrtvo. Obyvatelé Cimetière Marin v Bonifaciu jsou však doma – a někteří z nich už pěkně dlouho. Stačí nahlédnout okénkem do obýváku jednoho z domků. Místo židli a stolů tu na kamenných policích odpočívají řady rakví.

MĚSTO MRTVOL

„Místní hrobníci znají své řemeslo dobře. Dokážou připravit tělo takovým způsobem, že se pak nemusí pohřbívat do země. Nikomu však své tajemství neprozradí,“ směje se Alex Rolet našemu údivu, že se ve zdejšímu vzduchu navzdory letnímu vedru a velké hustotě mrtvol na metr čtvereční nevznášá podezřelý nasládlý zápach. Svěrázný pohřební zvyky jsou však tou nejmenší

ze záhad korsického života, kterým se návštěvníci „odjinud“ snaží přijít na kloub.

„Prostřílené cedule? To je jen taková zábava pro kluky, kteří tátovi doma sebrali pušku. A hezky se to vyjímá na pohlednicích,“ mává bezstarostně rukou Alex, když se ho ptáme na další korsickou specialitu. Boj za nezávislost ostrova tu byl vždycky houževnatý a vlastenečtí zuřiví. V posledních letech získala Korsika značnou autonomii a korsičtina se jako rovnoprávný jazyk nejen vyučuje na školách, ale vrátila

se i na dopravní značky či jiné oficiální dokumenty.

Některým lidem to však zjevně nestačí, takže se ze značek snaží odstranit všechno, co je francouzské. Klima se přitom přirostuje od jihu k severu. Zatímco tady u Bonifacia, nejnižšího města metropolitní Francie, jsou francouzské nápisy jen rezolutně přestříkané černým sprejem, na severu Korsiky kolem poloostrova Cap Corse ve značkách zejí skutečné díry po kulkách a brocích. „Většina lidí ale dneska chápe, že Francii potřebujeme. Když už pro nic jiného, tak kvůli přílivu dotací a turistů, kteří k nám přijíždějí utracet své peníze,“ uzavírá debatu Alex.

TŘÍROHÝ OTVÍRÁK

V létě je důležitost turismu zatraceně znát i tady, na samém jihu Korsiky. Přes zimu

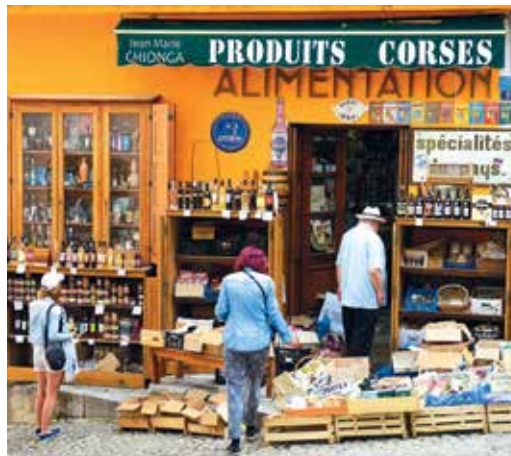
v Bonifaciu žijí sotva tři tisíce lidí, o prázdninách však počet obyvatel stoupne asi dvacetinásobně. „Jednu z nejlepších adres k bydlení na celé jižní Korsice najdete támhle na útesu. Ten malý domek je zrovna na prodej. Asi tak za tři čtvrtě milionu eur může být váš,“ ukazuje Alex na obydlí přilepené k hraně mořem podemleté skály s typickým korsickým hazardérstvím. Adresa je to sice asi dobrá, ale ne pro někoho, kdo trpí strachem z výšek. Dolů k hladině zpěněného Tyrhénského moře je to odtud přes 70 metrů vzdušnou čarou.

Právě díky geniální poloze na strmém útesu se z Bonifacia stala nedobytná pevnost. Naprostá většina nepřátel se musela od moře jen bezmocně dívat na poklady skryté tam nahoře. Jedním, kdo se s tím nechtěl smířit jen tak, byl ara-

gonský král Alfonso V. Podle legend nechal při obléhání města za jedinou noc vytesat do rostlé skály schodiště vedoucí od moře až do horního města. Protože se na něj však vešli jen dva lidé vedle sebe, nedalo prý obyvatelům moc práce citadelu ubránit. Schodiště Escalier du Roi d'Aragon se svými téměř dvěma stovkami schodů je však dodnes jednou z největších atrakcí celého města.

Zdálka nejlepší lákadlo na turisty vymyslel francouzský politik Charles Napoléon. Jeho jméno není náhodné. Opravdu je příbuzným slavného francouzského císaře, který se sám v hlavním městě Korsiky, Ajacciu, narodil. Ze začátku to chtělo trochu přesvědčování, protože pravověrní Korsičané nemohli Napoleonu Bonapartovi odpustit,

PAMĚTNÍK.
Rázovitý obchůdek v Corte je tu už přes dvě stě let.

Korsické speciality

Na trhu, v obchodě nebo v restauraci určitě ochutnejte některou z místních dobrot:

- Canistrelli: sušší sladké pečivo ochucené nejrůznějšími ingrediencemi – mandlemi, anýzem, citronem, ořechy...
- Prisutta: místní verze oblíbeného sušeného pršutu zrající 12 až 18 měsíců. Stejně jako předchozí pochoutky se vyrábí z masa polodivokých prasat živících se kaštany a žaludy.

- Broccia: čerstvý ovčí nebo kozí sýr podobný ricottě. Používá se i k plnění koblih (beignet au brocciu) nebo těstovin.
- Frigatella: klobása z masa a jater polodivokých korsických prasat. Někteří uzenáři do ní přidávají i slezinu, plíce či další vepřové vnitřnosti.
- Lonza: sušené a uzené vepřové maso potřené červeným vínem, výborné jako předkrm.

že se přidal k Francouzům, a v jejich očích tím zradil svůj rodný ostrov. Brzy však zjistili, že jim malý muž ve třírohém klobouku může přinést velké peníze do rozpočtu, a udělali z něj svůj obchodní artikl.

Dnes se proto v Ajacciu po Napoleonovi jmenuje všechno od letiště přes nákupní třídu po restauraci. Napoleonovo muzeum v imperátorově rodném domě a celá řada jeho soch poskytují lidem důvod, proč ve městě chvíli zůstat. Monument na zdejším náměstí Place d'Austerlitz poblíž Napoleonovy jeskyně, kde si prý hrával jako malý kluk, dokonce připomíná bitvu u Slavkova, jež se odehrála v nynější České republice.

DOSTAVENÍČKO U RYBÁŘŮ

Bastia člověka překvapí hned dvakrát. Cestou od pevniny svou náruč ze všeho nejdřív otevře průmyslové předměstí, při jehož spatření se člověku ani nechce věřit, že je na severu Korsiky skoro pětina lidí bez práce. Zároveň dostává sto chutí otočit volantem o sto osmdesát stupňů. A to by byla velká škoda. Staré srdce bývalé metropole Korsiky nabízí větrem ošlehaný a omšelý šarm, který městu sedí stejně přiléhavě jako bílý šátek maurské hlavy na korsické vlajce.

„Ne, to si nemůžete koupit. To je moje. Já to všechno sbírám. Ale jestli chcete fotku, tak beže všeho,“ zve nás do svého pitoreskního království ve starém rybářském přístavu Port Vieux sedovlasý muž. Během krátkého rozhovoru vychází najevo, že byl celý život rybářem a svou kolekci lastur, rybářského náčiní, pastí na ryby a dalších námořních propriet si pořídil proto, aby nemusel dát na stará kolena svému slanámu světu stoprocentní vale. Jen o něco mladší rybář na molu spravováním sítí dokazuje, že oprýskané čluny zakotvené v přístavu stále slouží svému původnímu účelu.

Vzhled historické Bastie po staletí formovala právě nevráživost mezi chudými korsickými rybáři z přístavu a bohatými janovskými kupci, kteří si vystavěli honosnou citadelu Terra Nova na kopci nad zátokou. Rybáři chtěli mít také velký kostel pro své nedělní modlitby, tak si ho nakonec sami vystavěli a jeho průčelí se dvěma věžemi obrátili janovským utlačovatelům přímo do očí. Kostel Jana Křti-

MÍSTO POSLEDNÍHO ODPOČINKU. Hřbitov Marin v Bonifaciu připomíná město duchů.

tele je dodnes dominantou přístavu a jednou z nejdůležitějších památek celé Bastie.

Po nevráživosti už našťásti není ani památky. U paty kostela se konají trhy se zeleninou a nejrůznějšími specialitami, kam chodí svorně nakupovat obyvatelé horního i dolního města. Navzdory snahám o nezávislost má bastijský trh ryze francouzskou atmosféru. A to znamená, že to tady není jen o nakupování zboží. Lidé se tu baví, popíjejí, ochutnávají všechno možné a užívají si letní pohody pod širým nebem. „Jestli chcete ochutnat korsické produkty, nenakupujte na straně náměstí blíž k moři,“ radí nám jedna z trhovkyň. „Tam totiž prodávají přistěhovalci z Alžírka a jejich zelenina je určitě dovezená z Afriky.“ Vzhledem k tomu, že přistěhovalci spolu se svými potomky tvoří možná až pětinu korsické populace, je to rada k nezaplacení.

NEHOSTINNÉ VNITROZEMÍ

Život v korsických horách nebyl nikdy jednoduchý, o to malebnější je však tamní příroda i malé vesničky na severu ostrova. Místní jim říkají „villages perchés“, protože jsou zavěšené na skalních srázech nebo trůní na vrcholcích kopců. V některých z nich se čas zastavil někdy před sto lety a uličky jsou tu tak úzké, že se do osady ani nedá vjet autem. Mezi takové skvosty patří i viska Sant'Antonio figurující na seznamu nejhezčích vesnic Francie.

Domy v Corte jsou snad ještě omšeřejší než v jiných korsických městech. Zde, v srdci hor, se skrývalo hlavní město na několik let nezávislé Korsiky a poslední bašta nacionalistů. Dodnes tu funguje jediná korsická univerzita a také prý nejstarší koloniál

na Korsice. Je oranžově omítnutý a prodává se tu od roku 1800. V omítce jiného domu na Place Gaffory jsou dodnes zasekané kulky z osmnáctého století, které vypálili janovští dobyvatelé na sídlo osvobozenického velitele. Atmosféra ve městě je však překvapivě mladistvá. Fungují tu hrnčířské ateliéry a pětinu obyvatel tvoří univerzitní studenti.

Autoři jsou spolupracovníky redakce časopisu Lidé a Země

275398/19

NÁDHERNÁ PODÍVANÁ. Korsika je plná úchvatných scenérií.

INZERCE

EXIM tours
cestovní kancelář

on-line prodej
www.eximtours.cz
tel.: 841 115 115

Last Minute

PROTÁHNĚTE SI PRÁZDNINY

do 13. 8. skvělé slevy na zářijové termíny

NEJHEZČÍ MOŘE JE V ZÁŘÍ

Destinace	dny	odlety	hotel	strava	cena
ITÁLIE – KALÁBRIE	8	15.08. Praha	3*+	soft AI	17 590 Kč
ŠPANĚLSKO – MALLORCA	8	16.08. Praha	2*+	PP	15 990 Kč
ŘECKO – RHODOS	8	16.08. Praha	3*	soft AI	14 290 Kč
EGYPT – MARSALA	8	16.08. Praha	3*	AI	12 190 Kč
TUNISKO – PEVNINA	8	17.08. Praha	3*	AI	10 990 Kč
MAROKO – SAIDIA	8	17.08. Praha	5*	AI	16 390 Kč
ŘECKO – KOS	8	18.08. Praha	4*+	AI	20 390 Kč
BULHARSKO – BURGAS	8	18.08. Praha	4*	AI	16 690 Kč
ITÁLIE – ISCHIA	8	19.08. Praha	4*	PP	16 890 Kč
TUNISKO – DJERBA	8	20.08. Praha	3*	AI	12 790 Kč
EGYPT – HURGHADA	8	22.08. Praha	3*+	AI	10 990 Kč
TURECKO – TURECKÁ RIVIÉRA	8	25.08. Praha	4*	AI	14 590 Kč
ŘECKO – KORFU	8	28.08. Praha	4*	AI	16 990 Kč
SPOJENÉ ARABSKÉ EMIRÁTY	8	28.08. Praha	4*	PP	15 790 Kč
KAPVERDY – OSTROV SAL	8	29.08. Praha	4*	AI	20 990 Kč

AI – all inclusive
PP – polopenze
SN – snídaně

PLP – plná penze
VD – vlastní doprava
SOAI – soft all inclusive

Doporučujeme zakoupit cestovní pojištění.
Ceny neobsahují víza.

CENA JE KONEČNÁ, platí pro 1 osobu ve dvouložkovém standardním pokoji nebo apartmánu dle popisu v katalogu.

Satira o návratu celebrity

■ Do českých kin dorazila argentinská satira *Vážený občan* zkoumající nebezpečí průměrného umění i přehnané pýchy. Příběh spisovatele, který se vrací do rodného zapadákova, získal loni v Benátkách cenu pro nejlepšího herce.

Iva Přivřelová

Necelý rok po své premiéře v Benátkách se do českých kin dostává argentinský snímek, který na zmíněném festivalu zaujal hlavně výkonem Oscara Martíneze. Představitel spisovatele, který se po dlouhých desetiletích vrací do své rodné obce, získal od poroty vedené Samem Mendeseš Volpiho pohár pro nejlepšího herce. Diváky *Vážený občan* potěšil

POCHYBNÁ POCTA. Slavný spisovatel je v rodném městě vřele vítán – dlouho to ale nevydrží.

jako jeden z těch vtipnějších soutěžních kandidátů.

Příběh hvězdného literáta, jemuž městečko rázně připomene, proč z něj kdysi utekl, se dlouho nese v duchu satiry. Hned první scéna, v níž spisovatel přebírá Nobelovu cenu, obsahuje jeden z nejlepších

děkovných projevů, na které v životě nikdo nemá odvahu. Daniel Mantovani je muž, jenž si nebere servítky a odmítá se spokojit se statusem vyčpělého národního pokladu. Jeho kraj, který ho přivítá zprvu delegací s hasiči a místní krásnou krásy, ovšem obývají

individua, jež mají zase své vlastní strategie přežití. A pamatují si, že Daniel se proslavil hlavně romány, které rodný zapadákovi nevybíravě kritizují.

Režisérská dvojice Gastón Duprat a Mariano Cohn zatím v oblasti filmu nejvíc uspěla dramatem vyhocených sou-

sedských vztahů *Muž od vedle* oceněném na Sundance. Jejich novinka napjaté vztahy bývalých sousedů a kamarádů podává s často absurdním humorem, jenž se postupně překlápí do méně přesvědčivé a bizarní krimi, v níž příběh ztratí spád.

Určitá temnota ovšem k tomuto snímku patří. Jeho charakterů reprezentují různé typy (nejen) argentinských obyvatel, náchylných k přelétavému patolízalství i nenávislné pýše, a spisovatelovy osudy vypovídají o hodnotě slávy i o umělcově balancování mezi svobodou, zodpovědností a pohodlností průměrného umění i poslušného občana.

Foto film Europe

Autorka je spolupracovnicí redakce

Vážený občan

(tragikomedie, Argentina/Španělsko 2016, 117 min)

Režie: Gastón Duprat, Mariano Cohn

Scénář: Andrés Duprat

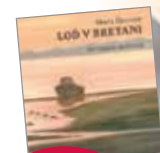
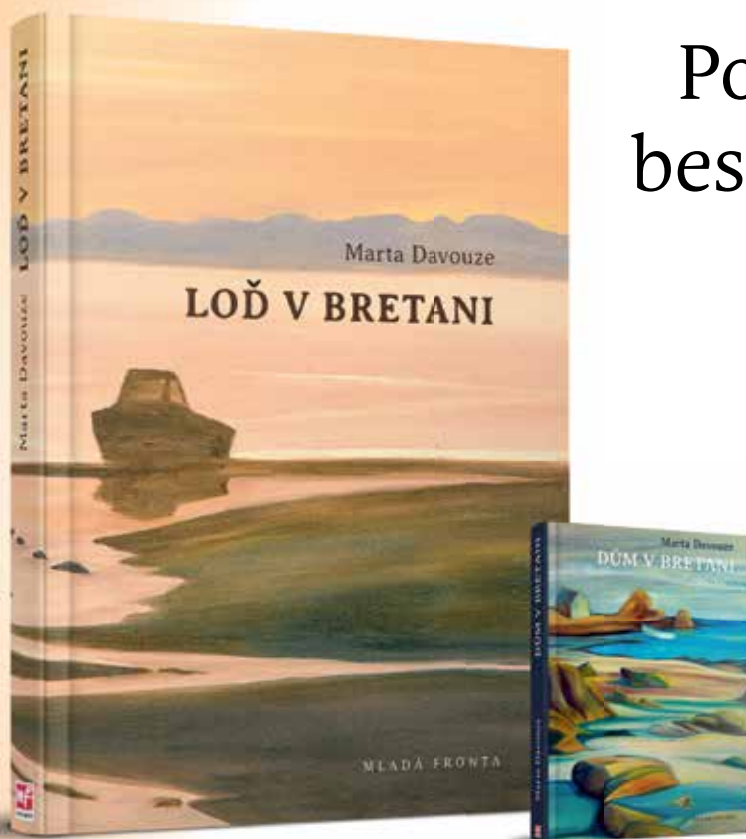
Hrají: Oscar Martínez, Nora Navasová, Iván Steinhardt

Hodnocení: 60 %

262633/602

INZERCE

Podmanivé pokračování bestselleru *Dům v Bretani* od spisovatelky Marty Davouze

Audiokniha
a e-book
v prodeji

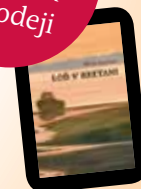

foto © Alžběta Jungrová

knihka.cz

Žádejte u svého knihkupce nebo se slevou 20 % na www.kniha.cz

JOHN C. PARKIN: DO PR..., DĚLEJTE, CO MÁTE RÁDI

Chvilé, kdy jsem byl šťastný

■ Motivačních knih je na trhu spousta. Kniha Johna C. Parkina je jed-
na z mála, která říká,
že ulevit si neslušným
slovem je jednou z těch
správných cest. Ale jen
občas.

Na ten okamžik si pamatuju
jasně. Na svém prkně jsem
úplně letěl, když jsem si náhle
uvědomil, že jsem zcela, zcela
šťastný (takových chvil si
člověk moc nepamatuje, že?).
Jenomže toto štěstí bylo velmi
podivné.

Nebyl jsem si totiž vědom
sám sebe v tom smyslu, že
bych si říkal: „Jé, to si krásně
jedu na surfu, teď jsem šťast-
ný!“ Já jsem o sobě nevěděl.

Windsurfing mě naprosto
pohltil. Létal jsem po moři
sem a tam po několik hodin
a náhle mi došlo, že musím
zvládat spoustu věcí najed-
nou. Natáčet plachtu ručně
podle větru, a to neustále,
natáčet prkno nohama podle
menších vln a neustále se při-
pravovat na obtížný manévry
při otočce. Při tom všem pak
zůstat uvolněný, abych jel
rychleji.

To vše jsem prováděl s vě-
domím extáze z rychlé jízdy,
tvář postříkanou mořem
a hlavu zahřívající sluneční-
mi paprsky... (No dobrá,
odkud šlo slunce,
si už přesně
nepamatuju.)
Vzpomínám
si, jak jsem si
říkal, že to je
hodně zvlášt-
ní štěstí, ze-
jména proto,
že jsem si sám
sebe nebyl vědom
a že všechno ostatní
v onu chvíli zmizelo.

Do té doby bych otázku, zda
jsem šťastný, spojoval s tím,
zda jsem si svého štěstí vě-
dom, zda mám, dejme tomu,
dobrou zakázku a užívám si
toho, že ji mám. Nejspíš bych
pocit štěstí spojoval s klid-
ným pozorováním moře, při
němž si říkám: „Bože, to jsem
šťastný.“

Proto mě poněkud šoko-
valo, že jsem zakusil nejtěš-
tější

Foto profimedia.cz

pocit štěstí tehdy, když jsem
se ztratil ve své aktivitě.

Tento stav vlastního zmize-
ní a plného pohlčení popisuje
maďarský psycholog Mihaly
Csikszentmihalyi jako „prou-
dění“. Tohle o něm napsal,
a to zhruba v té době, kdy já
jsem se proháněl po moři.
(Rád si představuju, že to psal
zrovna v tu chvíli.)

„Nejlepšími okamžiky
v našem životě nejsou chvíle
odpočinku, pasivity a přijí-
mání... Vrcholné zážitky
přicházejí, když se
naše tělo nebo
mysl vzepne
k hranicím
svých možnos-
tí ve vědomé
snaze dosáh-
nout něčeho
obtížného, co
stojí za to.“

To dokonale vs-
tihuje můj zážitek
z windsurfingu v ten den.

Má mysl i mé tělo se vzepjaly
na hranici svých možností
(foukal dost silný vítr, dalo to
fušku) a já se vědomě snažil
dosáhnout něčeho obtížného,
co stálo za to. Cítil jsem, že
je to těžké, a taky jsem věděl,
že to z různých důvodů za to
stojí. Dělán to pro zdraví, líbí
se mi to a ještě k tomu bych
se tím rád živil (už tehdy jsem
byl instruktorem).

Byl to tehdy pro mě
převratný zážitek. Při
windsurfingu jsem se naučil
i dalším důležitým věcem,
jako například, že čím víc se
uvolníte, tím rychleji jedete.
Nikdy jsem úplně nepochopil
proč, ale když jsem uvolnil
tělo víc, prkno klouzalo
po vodě rychleji. A jezdil jsem
vázně rychle, jednou jsem jel
paralelně s držitelem britské-
ho rychlostního rekordu a jel
jsme nastejno, takže to vím.
Toto ponaučení, že čím víc se
uvolníte, tím rychleji jedete,
hodně ovlivnilo můj život.

Když tedy děláte, co máte
rádi, jste šťastnější. Může vás
to zcela pohltil. Až se budeme
dívat na to, co děláte v životě
doopravdy rádi, mějte na mys-
li právě tento aspekt, totiž že
je to něco, v čem se doopravdy
ztratíte. (Myslete taky na to,
že pan Csikszentmihalyi
hovořil o „vzepnutí se k h-
ranicím možností“ těla i mysli.
Když hledáme, co děláme
rádi, neměli bychom z toho
vyklouzat aktivity, které nás
namáhají.)

Tak – akorát odbilo poled-
ne, to je legrační. Překvapilo
mě to. Úplně jsem zapomněl
dnes dopoledne na čas, tak mě
psaní pohltilo. Ale baví mě.
Zcela evidentně jsem „plynul“.
Dámy a pánové, jste v dobrých
rukách.

Čím víc se uvolníte, tím
rychleji jedete.

Řekl jsem si: „Do pr... s tím.
Nechám život běžet, i když je
teď těžký a matoucí.“ O rok
později jsem prodal dům, dal
výpověď v práci, koupil si
obytný volkswagen a napsal
krátkou knížku, která vyšla.
Nyní se chystám přestěhovat
na jih Francie a uvidím, co
bude dál.

Koncem roku 2012, krátce
poté, co jsme zjistili, že všich-
ni zemřeme při apokalypse
předpovězené starými Mayi,
jsem četl článek o Američan-
ce, která doopravdy zemřela.
Ani na mor, ani na zásah
meteoritem, čistě na stáří.
Jmenovala se Midge Turk
Richardsonová.

Šlo o mimořádnou ženu.
Nejprve byla dětskou hereč-
kou, pak jeptiškou, pak dá-
mou z vyšších newyorských
vrstev. Je vidět, že byla plná
životu (pochopitelně dokud
nezemřela) a že žila s nasaze-
ním. (Vybavují se mi Disrae-
liho slova „Člověk je vskutku
velký, pokud je veden svým
vlastním vnitřním zápallem“.)

Agnes Theresa Turk (zvaná
Midge, tedy střízlik, pro svou
malou postavu) se narodila
v Los Angeles v roce 1930.
Jako děvče hrála ve více než
stovce filmů, občas i s Shirley
Templeovou. Když jí bylo

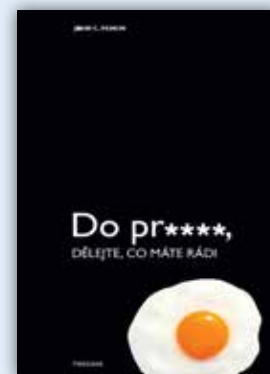
osmnáct, rozhodla se odejít
z rušného života i od svého
přítele a stala se sestrou řádu
Neposkrvněného srdce Panny
Marie. Sestra Agnes Marie,
jak se jí v té době říkalo, žila
šťastně a milovala život plný
služby. Jako třicátnice začala
být frustrována představený-
mi v církvi, kteří nebyli schop-
ni pomoci ubohé komunitě,
v níž sama pracovala. Začala
být depresivní a vyčerpaná
a nakonec i oslepla.

V roce 1966 proto požádala
o neobvyklou věc – zproštění
svého slibu. A jakmile dospěla
k rozhodnutí odejít z řádu...
pak se stalo... že... znovu
začala vidět. Dále pokračova-
la v životě naplno. Pracovala
pro časopis Seventeen, který
vycházel pro teenagery, a to
od roku 1975 až do svého
odchodu do důchodu v roce
1993.

Midge Turk Richardsonová
je extrémním příkladem toho,
co se děje, když neděláme to,
co máme rádi. Byla jedno-
značně ženou plnou života,
která ztratila zrak, když ne-
mohla dělat to, co milovala.

Vaše tělo pozná, že děláte
to, co máte rádi, a stejně tak
to pozná i vaše mysl. A někdy
vám vaše tělo napoví.

O knize

Vážení čtenáři, v průběhu
prázdninových měsíců vám
nabídneme úryvky z několika
knih. Každý týden se jeden titul
představí **pěti ukázkami**.

Tento týden představujeme
motivační knihu Johna C.
Parkina **Do pr... Dělejte,
co máte rádi** vydanou pod
značkou Pragma.

Foto dne

Foto: čtk

CVIČENÍ V PŘÍRODĚ. Senioři cvičí v zahradách, které se nacházejí ve městě Liuba na severozápadě Číny. Místní úřady kladou v posledních letech velké úsilí na ochranu životního prostředí a předcházení jeho znečištění. V provincii Šen-si, kde město leží, vzrostla zalesněnost území na 90,8 procenta.

Tipy pro volný čas

HISTORIE**Ve Slavkově ožije Napoleonova armáda**

Při příležitosti výročí narození Napoleona Bonaparta ožije v sobotu Slavkov u Brna vojenským ležením, ukázkami manévřů a rekonstrukcí historické bitvy. Nebude chybět ani řemeslný jarmark, kostýmované prohlídky zámku, empírová zahradní slavnost i ohňostroj. Celodenní program se odehrává ve zdejším zámeckém parku.

GASTRO**V Litoměřicích budou pivní slavnosti**

Na litoměřickém Mírovém náměstí proběhne v sobotu 12. srpna od 13 hodin osmý ročník Pivních slavností. Prezencí mini, malých, středních i velkých pivovarů, jichž je zatím přihlášeno 25, doprovodí celodenní kulturní program, ve kterém vystoupí například skupiny Mandrage, Wanastowi Vjegy Revival či Ferit.

FOLKLOR**Do Domažlic zamíří příznivci folkloru**

Víkend bude v Domažlicích patřit Chodským folklorním slavnostem. V rámci pátečního programu se u brány na náměstí představí kapely, které jsou folklorem inspirovány. Sobota a neděle pak nabídne více než padesát sólových i komponovaných pořadů na několika scénách. Tradiční součástí akce jsou i slavné mše svaté na Vavřínečku.

KONCERT**Na Strahově vystoupí izraelská punkeři**

Useless ID je čtyřčlenná punkrocková partička z Haify, která se jako jedna z mála blízkovýchodních punkových kapel dokázala prosadit i celosvětově a mimo jiné se zařadit do stáje legendárních Fat Wreck Chords. V Praze zahrají v sobotu od 19 hodin v klubu 007 na Strahově. Kromě nich na pódiu vystoupí i české skupiny Krang a Louty.

SPORT**V parku na nábřeží proběhne klání v kuličkách**

V sobotu se v parku Lannova na nábřeží Ludvíka Svobody uskuteční již podruhé kuličkový turnaj Open. Turnaje se může zúčastnit kdokoli. Ke hře jsou potřeba jen kuličky, které budou k zapůjčení i prodeji. Soutěžit se bude o gastronomické odměny pro dospělé a juniory i o cenu pro nejlepšího nováčka. Začíná se v 9.30 hodin. /mas/